

Beste Sanne,

De Cliëntenraad geeft hierbij een gevraagde reactie op “Beleidsnota armoede en schulden 2024-2030”.

De Cliëntenraad ondersteunt het plan om zoveel mogelijk inwoners te bereiken zodat zij optimaal gebruik zullen maken van de minimaregelingen en weten dat ze ook voor kleine (financiële) zaken bij de gemeente terecht kunnen aankloppen.

De Cliëntenraad ziet in deze beleidsnota een goede aanzet voor het toekomstige beleid. Het stuk is helder geschreven met goede intenties. Er wordt ingezet op betere dienstverlening en samenwerking met netwerkpartners. De Cliëntenraad mist een beetje de inwoner waar het allemaal om draait.

De Cliëntenraad wil graag een aantal punten meegeven die in onze visie voor de inwoner duidelijker zijn.

Tevens willen we ook herinneren aan een reactie van de Cliëntenraad in mei op de Startnotitie armoede en schulden. Daarin staan ook punten die wij niet helemaal terug zien in dit stuk.

De Cliëntenraad houdt wel vast aan het geven van een advies zodra de definitieve tekst beschikbaar is.

Met vriendelijke groet,

namens de Cliëntenraad Hilversum,

A.M.T. Bakker

Reactie Cliëntenraad. (Schuin is uit startnotitie)

pagina 3, Inleiding

In het stuk minimabeleid 2019 staat dat 5700 huishoudens met een inkomen tot 130% van het WSM hebben. Volgens het CBS zijn het 6500 huishoudens.

Er staat nu dat ongeveer 3600 huishoudens een inkomen hebben op het sociaal minimum.

Klopt dit?

Verder staat er dat 3200 huishoudens problematische schulden hebben.

De Cliëntenraad gaat ervanuit dat dit niet gaat over de huishoudens op sociaal minimum maar van alle inwoners. Dit zou duidelijker omschreven kunnen worden.

pagina 4, het kader 'Belangrijke definities'

Het wettelijk sociaal minimum is het bedrag dat het Rijk hanteert als minimaal bedrag om in het levensonderhoud te kunnen voorzien. Dit wordt ook wel de lage inkomensgrens genoemd. Het sociaal minimum is even hoog als een bijstandsuitkering. Boven op het sociaal minimum hebben huishoudens nog recht op verschillende toeslagen zoals huurtoeslag en zorgtoeslag. In totaal heeft een gezin met twee kinderen op het sociaal minimum maandelijks € 2.859,00 aan inkomsten.

Het lijkt nu alsof het sociaal minimum € 2859 is. Dit is echter inclusief de toeslagen. Het echte bedrag is bij 100% € 1.651,12 en bij 130 % € 2.146,46. Daar komen de toeslagen bovenop.

De Cliëntenraad wil er ook op wijzen dat een gezin met kinderen vaak meer dan € 1000 te besteden heeft na vaste lasten en ook elke 3 maanden de kinderbijslag ontvangt. Een alleenstaande heeft evenwel bijna dezelfde vaste lasten maar heeft een inkomen dat 30% lager is. Dit is een groep die het in de praktijk het lastigst heeft en extra aandacht verdient.

pagina 5, de infographic:

Bij de inleiding staat dat het om 3200 huishoudens gaat en hier gaat het om 5100 huishoudens.

'83% van de minimahuishoudens maakt gebruik van de minimaregelingen':

hoe is 'maakt gebruik van' gedefinieerd? Is dat het aantal huishoudens dat een beroep doet op minimaal 1 minimaregeling? Op basis van onderstaande gegevens komen wij niet op 83%

In de beleidsevaluatie minimabeleid staat:

<i>Kwijtschelding</i>	<i>78 %</i>
<i>Bijzondere bijstand</i>	<i>29%</i>
<i>Inkomenstoeslag</i>	<i>59%</i>
<i>Collectieve zorgverzekering</i>	<i>34%</i>
<i>Activeringsregeling</i>	<i>22%</i>
<i>Kindpakket</i>	<i>59%</i>
<i>Jeugdfonds</i>	<i>12%</i>
<i>Verduurzaamregeling</i>	<i>?</i>
<i>Energietoeslag</i>	<i>80%</i>

Idem '3 van de 4 van de kinderen ...'

Het plattegrondje is wat onduidelijk. 2300 Kinderen in minimahuishouden. 59 % maakt gebruik van regelingen. Is dat 3 van de 4? Dit roept meer vragen op dan dat het duidelijkheid

geeft. Verder is niet zo duidelijk wat 'noordoost' en 'oost' precies is. Is het niet duidelijker om te praten over postcodegebieden? Dat is in ieder geval ondubbelzinnig gedefinieerd.

Pagina 6

Om inwoners te informeren worden regelmatig berichten geplaatst op de sociale media van Hilversum, in de lokale kranten en op de website van de gemeente.

De Gooi en Eembode wordt in veel wijken in Hilversum niet bezorgd. Mensen betrekken een artikel in de krant misschien niet op zichzelf. Persoonlijke benadering is noodzakelijk.

Er wordt gezocht naar manieren om de inwoner direct te bereiken.

Enige suggesties:

- Zet ervaringsdeskundigen in om makkelijker in contact te komen met de inwoner.
- Sta elke week op de markt met een kraam (bij voorkeur samen met de Energieklusser). Deel daar bijvoorbeeld warme sokken uit en de inwoner komt echt wel bij de kraam en kan dan meteen advies krijgen.

Inwoners die een aanvraag doen voor een bijstandsuitkering of vanuit een aanmelding voor schuldhulpverlening, worden ook geïnformeerd over het minimabeleid.

De Cliëntenraad ziet hier graag staan: alle inwoners die bij het Sociaal Plein binnenkomen met een vraag, worden geïnformeerd over de minimaregelingen die voor hen van belang kunnen zijn.

Pagina 7

De cijfers die in het tabel staan komen niet helemaal overeen met de monitor 2022 (zie boven)

Pagina 8

Vervolgens gaan we de stress reduceren door zorg te dragen voor overzicht in inkomsten en uitgaven en het borgen dat de vaste lasten betaald worden.

De Cliëntenraad ziet graag toegevoegd:

- We maken samen met de inwoner een budgetplan bij begin uitkering en bij de jaarlijkse gesprekken.
- We bieden actief aan de vaste lasten door te betalen in overleg met de inwoner.

pagina 11 Energietoeslag laat zien dat groter bereik mogelijk is

De les die we hiervan leren is dat bekendheid gecombineerd met heldere, beperkte voorwaarden vooraf, resulteert in een groter bereik.

Deze groep is nu in beeld; hou ze dan regelmatig op de hoogte van de mogelijkheden waar ze mogelijk recht op hebben.

Blokje 'Met maatwerk ...'

Bijzondere bijstand is altijd maatwerk; dat volgt al uit de wet. We hopen dat hier wordt bedoeld dat er naast de aanvraag voor bijzondere bijstand ook wordt gekeken of de inwoner recht heeft op andere regelingen.

Pagina 12 >> Financiële educatie aan jongeren uitbreiden

Onze ambitie is om aan zoveel mogelijk jongeren rond de 18^e levensjaar de lessen van Moneyways te bieden. Daarom gaan we het aantal deelnemende de scholen in het voortgezet onderwijs uitbreiden.

Graag toevoegen waarbij de jongere een budgetplan kan maken tijdens deze lessen (als dit er al niet in zit). Misschien kun je al beginnen op basisscholen met lessen?

Leuk voorbeeld: Ik had een inval thuishulp van 19 jaar. Vorige week hadden we het over kostgeld en budgetteren. Ze had geen idee waar ze haar geld aan uitgaf, hoefde geen kostgeld te betalen en kwam elke maand geld te kort. Vanmorgen kwam ze en zei:” Ik denk dat ik voortaan elke maand kan sparen want ik heb een budgetplan ingevuld en ik heb best veel geld voor leuke dingen. Ik zie dat ik makkelijk elke maand geld opzij kan zetten.”

Preventie

De budgetcoaches gaan wijkgericht werken door hen aan de buurtteams te koppelen.

Stap 1 is: Zorg dat de inwoner weet wat er mogelijk is bij de gemeente of in de “wijk”

Pagina 13 >> Uitbreiding van Budgetbeheer onderzoeken

We gaan onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren. Onderdeel hiervan is de manier waarop de kosten aan inwoners kunnen worden vergoed.

De Cliëntenraad adviseert al jaren, en ook nu weer, dat de gemeente het Budgetbeheer in eigen hand neemt. Het enige dat bij Budgetbeheer gebeurt is doorbetalen van vaste lasten. Dit kost de inwoner € 60 minimaal per maand. Bij iemand met een uitkering kunnen deze vaste lasten worden doorbetaald door de gemeente. Bij de overige inwoner kan in 60 minuten worden geregeld dat de vaste lasten via een automatische overschrijving worden geregeld. Dit vraagt 2 x per jaar om een aanpassing omdat de huur bijvoorbeeld omhoog is gegaan. Een grote besparing is mogelijk omdat dit hooguit 2 uur kost in het eerste jaar en daarna kan het in 1 uur geregeld zijn.

>> Het bieden van nazorg na een schuldregeling intensiveren

De gemeente gaat nazorg verbeteren door begeleiding te bieden gericht op duurzame uitstroom na een schuldregeling.

De Cliëntenraad ziet graag dat hier een duidelijke periode van begeleiding wordt genoemd, bijvoorbeeld minimaal 6 maanden. Verder willen we duidelijker zien dat niet elke inwoner dezelfde begeleiding nodig heeft. Maatwerk dus! Zodat de duur en intensiteit van de begeleiding na een schuldhulptraject wordt afgestemd op de persoon in kwestie, en dat dat kan inhouden dat de begeleiding veel langer duurt dan een half jaar, en in principe zelfs voor onbepaalde tijd kan worden gegeven. Want liever heel langdurige begeleiding dan dat iemand weer in de problematische schulden belandt.

Pagina 14 >> Vereenvoudigen van de minimaregelingen

Inwoners kunnen om voor hen moverende redenen geen beroep willen doen op de regelingen. Ook willen zij wachten met het doen van de aanvraag totdat zij het geld echt nodig hebben. Door de beoordeling en uitbetaling ambtshalve te verrichten wordt deze burgers deze keuze ontnomen. Zeker in het sociaal domein is het van groot belang de burger zo veel mogelijk regie te geven. bij de uitvoering zal rekening worden gehouden met de persoonlijke levenssfeer van inwoners en de AVG (algemene verordening gegevensbescherming).

Het is niet duidelijk wat er in dit stuk bedoeld wordt.

Nu vraagt maximaal de helft van de inwoners de activeringsregeling, de bijzondere bijstand of collectieve ziektekostenverzekering aan. Dit maakt dat de inwoner eerder in de problemen komt. Actief aanbieden lijkt een goed idee. De inwoner kan altijd zelf aangeven als ze de regeling liever niet of op een ander tijdstip willen ontvangen. Alles beter dan te weinig gebruik maken met risico op latere problemen.

De Cliëntenraad adviseert wel om alle regelingen weer synchroon te laten lopen met de kalenderjaren (1 januari - 31 december). Nu zijn mensen in verwarring en dat kan ook leiden tot niet-gebruik.

>> Samenwerking in de wijk versterken

Het klinkt goed dat de buurten elkaar moeten vinden, maar het probleem is meer hoe weten de inwoners dat ze in de "buurt" kunnen aankloppen of binnenlopen. Je kan samenwerken wat je wil, maar als er geen inwoners komen zit je met je duimen te draaien.

Bij een kleine inventarisatie van buurtbijeenkomsten lijkt het er soms op dat er meer hulpverleners of vrijwilligers zijn dan inwoners. Dan slaan we de plank flink mis.

Je kunt 'we gaan meer werken in de wijken en buurten' NIET realiseren door dat simpelweg te vertalen in 'we worden actief in de wijkcentra'. Er zijn gewoon veel te veel mensen die daar nooit komen.

Hier nog een paar praktische opmerkingen om mee te nemen zeker bij de uitvoering. Sommige punten zijn eerder ook summier vermeld:

- Het is goed om een plan te ontwikkelen om zoveel mogelijk mensen te bewegen om een minimaregeling aan te vragen, maar het is belangrijk dat áls ze dat dan eenmaal doen, dat dat aanvraagproces zelf (digitaal dan wel bij het Sociaal Plein) ook geen drempels/moeilijkheden opwerpt. Juist voor de wat minder 'handige', minder assertieve en minder goed geïnformeerde inwoners.
- Als de mensen naar het SP komen om een aanvraag te doen, gebruik die gelegenheid dan om het iets breder te maken en te kijken of die mensen ook andere regelingen kunnen gebruiken, en misschien zelfs om te kijken hoe het gaat met die inwoner en of er ook andere soorten hulp (niet-financieel) nodig zijn.
- Sommige regelingen, zoals de Activeringsregeling, lopen nu van juli tot en met juni van het daaropvolgende jaar. Dit zorgt al jaren continu voor verwarring, zowel voor de inwoners als voor consulenten en andere betrokkenen. Probeer om de

aanvraagperioden voor alle periodieke regelingen gelijk te maken aan het kalenderjaar.

- Het begint met de mentaliteit en capaciteit op het Sociaal Plein. Hoe wordt dat meegenomen in het stuk?
- We zitten met het probleem dat sommige mensen niet deelnemen aan sociale verbanden zoals clubs, buurthuizen, kerken, et cetera. Dat maakt die mensen lastig bereikbaar, ook via onze sociale partners. Maar iedereen gaat weleens naar de huisarts. Probeer daarom huisartsen meer in te zetten in het gemeentelijk netwerk. Denk daarbij behalve aan huisartsen zelf ook aan assistentes en aan de POH-GGZ-praktijkondersteuners. Zorg ervoor dat ze hun patiënten deze informatie kunnen aanbieden zonder dat het voor hen zelf veel extra werkbelasting betekent.
- De locatie van het Sociaal plein is ongelukkig sinds de HOV voor de deur loopt. Fijn dus dat mensen in de eigen buurt terecht kunnen maar een gemeente moet laagdrempelig en toegankelijk zijn voor zijn inwoners. Zonder inwoners geen gemeente.
- Houd bij de communicatie in de gaten dat de inwoner angst kan hebben voor de "gemeente". Vaak is de inwoner afhankelijk van de gemeente en het zou mooi zijn als alle inwoners weten dat je voor bijna al je vragen bij de gemeente terecht kan en niet alleen voor je paspoort of rijbewijs.
- Om dit alles goed uit te voeren lijkt het ons zoals al eerder aangegeven nodig dat er wordt geïnventariseerd wat doen de organisaties en netwerkpartners voor wie en hoe.
- Om de inwoner beter te bereiken is een optie om elke week op de markt te staan met een kraam. Als daar ervaringsdeskundigen staan samen met een consulent en de energieklusser kan je de inwoner naar de kraam lokken door bijvoorbeeld gratis sokken uit te delen of tocht dorpels. Ze staan dan bij de kraam en dan is er gelijk een mogelijkheid de inwoner breder te informeren over de regelingen. Een extra voordeel is dat de kans bestaat dat iets gratis krijgen als een lopend vuurtje rond gaat.

Nog een afsluitende opmerking (al eerder onderling besproken): heel goed dat Hilversum meer wil gaan doen voor de inwoner met problemen, maar het zal ook vaak extra uitvoeringscapaciteit kosten. Is die er wel? Daarnaast is het belangrijk om continu aandacht te blijven houden voor de kwaliteit van de uitvoering, dus dat er zo min mogelijk fout gaat.